

Denkraam

www.denkraam.info

Colofon

Redactie: Koos Bijlholt, Jan W. Bijl,
Niek Huijgen, Angelique Meijlink.

Eindredactie: Ernest Smit, Martin Luyck,
Bas van Bellen, Karen Groen, Michiel van Gog
en Jesse Budding.

Correspondenten: Jan Bijl, Jesse Budding,
Niek Huijgen, Ernest Smit, Valerius Bukshag,
Bas van Bellen, Stef van Delft, Bram Peters,

Fotografie: Michiel van Gog, Igor Blok,

Cover: Cesar Zuiderwijk, door Michiel van Gog

Achterkant: Jesse Budding, door Michiel van Gog

Vormgeving en druk: Argus, Rotterdam.

Distributie: Postdienst Vrededhof, Rotterdam.

Verspreidingsgebied: Regio Rijnmond, Nieuwe
Waterweg Noord en de Zuid Hollandse Eilanden.

Oplage: 2800 exemplaren.

Redactieadres (ook voor een gratis abonnement):
Denkraam
p/a Zorgbelang Zuid Holland afdeling Basisberaad
Westblaak 5a 3012 KC Rotterdam
tel: 010-4665962
fax: 010-4652600
e-mail: redactie@denkraam.info
website: www.denkraam.info

Deadline nummer 48: 28 maart 2011
Verschijsing: april 2011

Projectondersteuning:
Ria Samsom
Zorgbelang Zuid-Holland

'Denkraam' is een onafhankelijk magazine. Het is een product van de gezamenlijke cliëntenraden uit de GGz, Maatschappelijke Opvang en Verslavingszorg uit regio Rijnmond in samenwerking met Zorgbelang Zuid Holland afdeling Basisberaad.

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die desondanks onvolledig of onjuist is opgenomen aanvaardt de redactie geen aansprakelijkheid.

Alle in deze uitgave opgenomen artikelen mogen niet worden overgenomen zonder toestemming van de opsteller.

De redactie kan besluiten ingezonden bijdragen zonder opgave van reden niet te plaatsen, in te korten en/of taalkundig te bewerken.

Publiceren onder pseudoniem mag, mits naam en adres bij de redactie bekend zijn.

ISSN: 1876-6854

Inhoud februari 2011

5. **Social Cinema**
Door Jan Bijl
6. **Drum en help**
Interview met Cesar Zuiderwijk,
door Jesse Budding en Michiel van Gog
8. **Jongerenplatform Rotterdam**
Door Jan Bijl, oudere jongere
11. **Rehabilitatiecongres**
Door Ernest Smit
16. **Mafketels in Haarlem**
Door Jan Bijl
20. **Komt een gek bij het reïntegratie-bureau**
Door Jesse Budding

En verder:

- 4 Zin en onzin
- 10 Crisiskaart komt uit een dal
- 14 Column door Valerius Bukshag
- 17 Aankondiging: Week van de Psychiatrie 2011
- 21 Varia
- 22 Eten met Niek

Denkraam

Veiligheid is veel, maar niet alles

Riagg Rijnmond heeft een rechtszaak aangespannen tegen de gemeente Rotterdam, aldus Marty van Kerkhof op Psy.nl. De reden daarvoor is dat de gemeente de subsidie heeft stopgezet van alle preventieprojecten van de Riagg. Stopzetting van de subsidie is, aldus bestuurder Jos Lamé, de straf die de Riagg van de gemeente opgelegd kreeg omdat zij weigerde de meldcode van Rotterdam inzake huiselijk geweld en kindermishandeling te ondertekenen. "Ik maak me grote zorgen over de toenemende grensvervaging in het overheidsbeleid dat de zorg ondergeschikt maakt aan het veiligheidsbeleid." Als illustratie van de grensvervaging vertelt Lamé het verhaal van een cliënt, van wie gezegd werd dat hij een 'ongezonde belangstelling' voor kinderen had. Deze cliënt was in behandeling bij Riagg Rijnmond. Een misdrijf had hij niet gepleegd, er waren alleen vermoedens. Maar de buurt was 'in paniek'. De burgemeester van die gemeente stuurde een brief naar de Riagg waarin gesteld werd dat de instelling de behandeling 'niet voortvarend genoeg aanpakte'. Ook werd erin verordonneerd dat alles op alles gezet moest worden om te voorkomen dat de cliënt in de fout zou gaan.

"Ik vind dat de politiek zich verre moet houden van interventies in gezinnen", meent Lamé. "Dit is geen incident, maar een voorbeeld van hoe dat tegenwoordig gaat. Burgermeesters en wethouders krijgen sluipenderwijs steeds meer bevoegdheden om hulpverleners ergens toe te verplichten en te sturen in hun interventies. Onder druk van volksonrust wordt een niet bewezen vermoeden tot feit verklaard en krijgt de hulpverlening de 'opdracht' om iets te voorkomen dat alleen in de hoofden van buurtbewoners en ambtenaren speelt. Het individu met een enigszins afwijkend gedrag staat machteloos. Bewijs maar eens dat je iets niet gaat doen!"

Dat hoeft dan ook niet in ons rechtssysteem: dan ben je vooralsnog onschuldig. Toch heeft Lamé hier een punt. Waar je vroeger alleen maar de p van privacy uit hoefde te spreken, was elke discussie al in de kiem gesmoord. Maar het politieke klimaat is de afgelopen decennia danig veranderd. Mensen vinden de veiligheid, ook en juist van hun kinderen, steeds belangrijker. Die v staat nu bijna voor de v van victorie. En daarmee dreigen we door te slaan naar het andere uiterste: de rechten van het individu dreigen steeds meer te worden ingeperkt. Maar vermoedens zijn nog geen bewijzen. En weet de buitenwacht trouwens wel waarop de behandeling van bovengenoemde cliënt was gericht? Misschien kwam hij wel voor een depressie. Moet een behandelaar dan zomaar uit zichzelf bij zijn cliënt ter sprake brengen dat hij wordt verdacht van misbruik, terwijl de cliënt van de prins geen kwaad weet? En hem vervolgens behoeden voor 'verder' kwaad? Nonsens, de cliënt zelf bepaalt waarvoor hij komt, het is ten slotte geen gedwongen opname.

Mij lijkt dit drie stappen te ver gaan. Verdenkt de politie iemand van een misdrijf, dan moet zij op onderzoek uitgaan. Mocht zij bewijzen vindt, moet de verdachte voor de rechter verschijnen. En als de rechter het tenlastegelegde bewezen verklaart, volgt strafoplegging of eventueel tbs. Dat is de koninklijke weg en bovendien een betere manier om paniek in de buurt te kanaliseren. Schoenmaker blijf bij je leest.

Namens de redactie,
Jesse Budding

Nieuwe hoofdredacteur

Hoe wil de nieuwe hoofdredacteur de vrijwilligers binden? "Oh, komen ze niet naar de redactievergadering? Dat wil ik graag hebben!"

Uit de mail: "Het kerstboekje is in een afrondende fase. Was dit niet een verrassing?" Nu deze opmerking in een verslag is gezet en gemaïld naar alle medewerkers, is de verrassing er zeker af!

"Kom ik vanochtend aan op mijn werk, zag ik dat ik vergeten was dat ik vandaag vrij ben." Goed zo, Berletta!

"Die broodjes kan je opdrinken". Achteraf verklaarde José: "ja, ik zag drinken staan."

Michiel kan niet naar de kerstborrel komen, omdat hij een eetafspraak heeft in Hellevoetsluis. De redactie wil het DAC aldaar hartelijk bedanken voor het organiseren van dit diner.

José: "Ik kom bij jou zitten Bas, dan ga ik misschien niet meer werken." Wat moeten we daar nu weer van maken?

De werkgroep Kunst: "Zie het als een 'kunst' om ideeën om te zetten in concrete activiteiten."

Hoe verstrooid is Jesse? "Hebben we Martin al een kaartje gestuurd? Oh, aan het begin van de week al? Oh, heb ik ook getekend? Oké"

Hoe doet Jan W zijn planning? "Dat artikel kan ik later wel schrijven. Oh, heb ik het al geschreven?" Volgens de redactie vormen Jan en Jesse een goed team!

En dan iets afspreken met Astrid. "Gingen we nog een dagje op de hei, maar dan niet op de hei? Ik bedoel Zwijndrecht."

Bas is een website aan het ontwerpen. "Het gaat vooruit. In plaats van een foutmelding krijg ik nu een leeg scherm!"

"Wat heb jij een grote!" Bij navraag blijkt het om het beeldscherm van Martin te gaan. Voor wie het echt weten wil: die van Martin is 22 inch.

Intelligent gesprek op vrijdagmiddag:

Karen: "Op maandag en vrijdag heb ik altijd dat telefoondeuntje in mijn hoofd zitten."

José: "Dan moet je op een andere dag komen."

En Marrig, heb je nog tips voor verbetering?

Redenen om niet in de Zin en Onzin te komen

"Ik zeg toch niks gek?" (José)

"Als je dat opschrijft, klaag ik je aan!" (Uit veiligheidsredenen noemen we haar naam niet)

"Jou geloof ik toch niet, Bas"

Even voorstellen? Mijn naam is Jesse Budding, met mijn lange blonde haar en mijn maten 90-60-90 ben ik erg getapt bij de andere kunne. De resterende tijd vul ik tegenwoordig voor een groot deel op met Denkraam, alwaar ik hoofdredacteur mag spelen. Je moet ten slotte wat als je vanwege een ontbrekend strafblad net uit de PVV-fractie bent gezet.

Maar Denkraam doe ik tot nu toe met erg veel plezier. Als je de redactieleden maar goed onder de duim weet te houden, kun je erg met ze lachen, heb ik al ontdekt. Anders maken ze je het leven zuur, en dat kan natuurlijk nooit de bedoeling zijn van het pluche. Ik was nog niet binnen of ze vroegen al tien procent loonsverhoging. Daar beginnen we dus niet aan, heb ik meteen á la Geert gezegd. In het kader van de ontde-mocratisering zijn de redactievergaderingen dan ook per onmiddellijk afgeschaft.

Mijn bedoeling, en nu worden we echt serieus, is om Denkraam nog dichterbij u als lezer te brengen. Meer schrijven over onderwerpen die u momenteel bezighouden, zodat u ons blaadje steeds interessanter gaat vinden. Schroom dus niet onze e-mailbox te overladen met grote en minder grote schandalen in de ggz, de maatschappelijke zorg en de verslavingszorg. Ik kijk ernaar uit!

Jesse Budding
Hoofdredacteur Denkraam

P.S. Bellen mag natuurlijk ook.

SOCIAL CINEMA

Een filmfestival voor en door daklozen

Twee weken film in Delfshaven in het cultureel centrum "WORM" aan de Achterhaven in Delfshaven. Een uniek evenement. Want naast de deskundige cinematologen werkten er zes mensen met ervaring als dakloze mee als programmeur om de keuze voor 8 dagen film te maken. Ieder maakte de keuze voor twee films in het middag programma van WORM. Bij toeval las ik erover in de krant en zag dat ik een kans had om een oude film te zien die ik bij het verschijnen gemist had. "Wir Kinder vom Bahnhof Zoo" heette deze film. Zeg maar: wij kinderen van het station Blijdorp. Het gaat om de geschiedenis van Christiane F. Zij is de dochter van een alleenstaande moeder die thuis niet genoeg aandacht krijgt. Zeker als haar moeder een nieuwe vriend krijgt ontvlucht Christiane het huis en gaat met een vriendin naar de disco om zich uit te leven. En daarna gaat het van kwaad tot erger. Eerst trippen, dan heroïne snuiven, vervolgens spuiten en dan tippelen bij het station Dierentuin in Berlijn om aan het geld voor haar verslaving te komen. Eigenlijk volgt ze alleen maar het gedrag van haar leeftijdsgenoten. In 1977 stierf in Berlijn de jongste heroïne verslaafde, een meisje van 14 jaar. Naar aanleiding van dit schokkende sterfgeval is toen in 1981 de film over Christiane F. gemaakt. Een film met prachtige beelden maar wel wat gedateerd door de theatrale verfilming. Nu zou dat nog realistischer gaan. Maar evengoed mooi om deze film uit de oude doos alsnog te zien na dertig jaar.

Khalid, Anjelika, Amjed, Ton, Ruud en Ron hadden de films voor het festival uitgekozen. Op de website www.socialcinema.nl kan je zien welke films ze uitgekozen hadden en waarom. Ton had Christiane F. uitgekozen. Hij was zelf net verslaafd toen hij in 1983 deze film zag. De film maakte een verpletterende indruk op hem, ook door de muziek van David Bowie. Hij zit nu bij de Stichting Pameijer en is bijna van de drugs af. Hij is aan het sparen voor een gitaar en zoekt een baan. Na vijf jaar werkloosheid wil hij alles aanpakken. Ruud koos voor Easy Rider. Hij was zelf ook born to be wild maar zijn wilde haren zitten nu onder een mooie pet. Hij werkt bij kringloopcentrum Pluspunt om van de straat te blijven. De vrijheid van de flowerpower tijd van Easy Rider leek toen heel mooi, maar 3 vriendinnen van Ruud zijn slachtoffer geworden van de verslavingen die in die tijd ook steeds algemener werden. Ruud vindt dat hij zelf steeds weer door het oog van de naald is gekropen. Hij zoekt nu weer een eigen huis en wil weer actief worden in de muziek.

Social Cinema bood de programmeurs 3 workshops aan om met elkaar te overleggen wat het aanbod is in de verschillende filmgenres en hoe daar de relevante films voor dit festival uit te halen. Een filosoof, een tekstschrijver en een beeldend kunstenaar gingen met de programmeurs en de co-programmeurs aan de gang om tot inzicht te komen wat nu een goede film is en hoe die aan het publiek te presenteren. Ook het Internationaal Film Festival Rotterdam (IFFR) dat ieder jaar plaatsvindt had een inbreng in Social Cinema. Rene Wiegman, verbonden aan Bouman GGZ had uit 20 films van het IFFR over de problemen die met dakloosheid samenhangen er vier uitgekozen voor twee dagen film.

Social Cinema is een initiatief van Buurman en Buurman, een bureau voor advies en communicatie en wordt ook ondersteund door de GGD van Rotterdam. Erik Sterk, eigenaar en partner van dit bureau had eerder ook ervaring als directeur wonen bij het Centrum voor Dienstverlening in Rotterdam. Daar heeft hij de problematiek van de dakloze bezoekers van de inloopcentra van het CVD leren kennen. Zijn maatschappelijke en culturele betrokkenheid hebben Erik er toe gebracht dit bijzondere filmfestival voor de eerste keer te organiseren. Laten we hopen niet voor de laatste keer. Ook in het kader van de jaarlijkse Week van de Psychiatrie zou dit soort festival een goede bijdrage zijn.

Bij een goed festival moet natuurlijk ook gedebatteerd worden. Dinsdagavond 2 december gebeurde dat dan ook bij Jobscore aan de Westzeedijk. Toen ging het over wie er eigenlijk dakloos is en wie dat dan bepaald en of je dat etiket voortaan op je pet moet dragen. En woensdag was het helemaal raak, weer in het WORM theater aan de Achterhaven. Nu werden de bureaus van de bovengenoemde daklozen uitgenodigd voor de film over Christiane F., een lunch en daarna nog eens napraten over wat het nu is om dakloos te zijn. Daar mocht ik ook bij zijn. Verder zag ik er oude bekenden van de beschermde woonvorm van Stichting Pameijer aan de Kapiteinsbuurt waar we eerder in Denkraam over rapporteerden in verband met hun Permacultuur project dat daar aardig wortel heeft geschoten. Ook het Social Cinema project laat zien dat wij niet beoordeeld moeten worden op onze afkomst maar op onze toekomst: wat zijn onze talenten en hoe kunnen we daar ondanks beperkingen werk van maken. Empowerment heet dat tegenwoordig bij Pameijer en daar weten Buurman en Buurman met hun filmfestival ook vorm aan te geven, en Erik Sterk zeker. Voor herhaling warm aanbevolen!

Jan Bijl

HOME

SOCIAL CINEMA

PROGRAMMA

VERSLA

FILMS EN VERHALEN ▼

EDUCATIE ▼

ONTHAAL ▼

DEBAT ▼

[interview]

Drum en help César Zuiderwijk

Golden Earring's César Zuiderwijk (62 inmiddels) zit al bijna een halve eeuw achter het drumstel. En sinds de zomer van 1970 speelt hij voor de Earring. Maar hij beperkt zich niet tot succes. Af en toe zet hij zich in voor goede doelen, zoals een drumsessie met mensen die een beperking hebben.

Een momentje geduld nog. Er wordt net een nieuw drumstel langs gebracht. En César Zuiderwijk is niet te beroerd om op zijn ouwe dag zelf ook nog een grote doos te versjouden. Zo, nu heeft hij tijd voor een interview met Denkraam. Daarvoor verkassen we naar het eethuis 'Juni lekkernijen' in het Haagse Hofkwartier.

Een halve eeuw is the Golden Earring nu bij elkaar. Dat is maar weinig bands gegeven. Hoe komt het dat jullie daarin wel geslaagd zijn?

"Ik speel zelf veertig jaar bij de Earring nu. Maar ach, we hebben er plezier in, mogen elkaar graag en hebben succes. En verder is het denk ik een kans van een op twintig miljoen in de loterij, geluk dus. Tegenwoordig zijn we ook niet meer het hele jaar bezig, nog maar veertig procent. In het verleden speelden drugs en drank natuurlijk een grote rol, nu nog maar matig."

Jullie zien er anders nog een stuk jonger uit dan de Stones?

Veelzeggend: "Tsja, in de kokosnootboom klimmen vind ik ook leuk, maar ik wil er ook wel weer uit, zij niet geloof ik."

In 1982 wilden jullie stoppen. Hoe hebben jullie dat bijgelegd?

"Er zijn wel vaker momenten geweest dat je wilde stoppen. In het dagelijks leven hadden we er dan ook helemaal geen zin meer in. Maar dan kwam er weer een goeie cd. Zoals Twilight Zone, dat in 1979 een grote hit was in de States. En in 1983 When the lady smiles en in 1989 The naked truth. Van dat laatste nummer hebben we er meer verkocht dan ooit. Nu hebben we die drive niet meer. Als we spelen, is het goed en zit het vol."

Waarom spelen jullie de laatste jaren niet meer op Parkpop?

"Ik denk dat we te duur zijn voor de organisatie, dat klopt. 's Zomers spelen we trouwens ook maar zelden. Dit jaar op de Zwarte Cross en misschien op het strand van Scheveningen. Dat zou dan een eenmalig optreden zijn voor Barry (Haye, JB), die gaat dan meteen weer terug naar de Nederlandse Antillen. Vorig jaar hebben we trouwens nog gespeeld met Robert-Jan Stips."

Een paar jaar geleden heb je een drumsessie gedaan met patiënten van Portugaal. Hoe kwam je daarbij?

"Slagdroom was dat. Ik wilde altijd al dingen solo doen, verhalen vertellen. Leuke verhalen over muziek en drummen. Toentertijd had ik de cultuurprijs gewonnen a 25.000 euro. Ik vond het flauw die toen zelf te gebruiken, dat bedrag wilde ik toen besteden aan mensen met een beperking. Dus heb ik het uitgegeven aan instrumenten voor ze zoals elektronische drums en workshops. Ik heb bijvoorbeeld op Slagdroom gespeeld met twee jongens met het syndroom van Williams-Beuren (verstande-

lijk gehandicapten, JB). Dat zijn mensen met een autistische gave, bijna altijd op muzikaal gebied. Ik kende ze toevallig, omdat ik een week met ze op zomerkamp in Amerika was geweest. Daar heb ik met erg veel plezier lesgegeven. Ik heb er ook veel dagverblijven bezocht en workshops geregeld, instrumenten voor ze gekocht. Mensen met een psychische beperking kunnen heel heftig zijn, maar dat viel me mee. Verstandelijk gehandicapten zijn vaak erg vrolijk."

Zou muziek volgens jou meer kunnen betekenen in de psychiatrie?

"Ik ben geen deskundige, maar zie wel dat mensen uit de psychiatrie altijd veel plezier beleven aan muziek. Muziek is nu eenmaal een van de dingen in een mensenleven. Je vindt het tot aan de reclame toe. En met trommels en stokken kan natuurlijk iedereen wat. Als je een willekeurig iemand een gitaar in z'n handen geeft, loopt iedereen gillend weg!"

Laatste vraag. De laatste tournee moesten jullie afzeggen, omdat George Kooymans last kreeg van z'n stembanden. Hoe gaat het nu met hem?

"Goed. Hij had een virus op zijn stembanden. Maar we zijn alweer nieuwe nummers aan het maken. En in april staan we in de Heineken Music Hall."

Jongerenplatform Rotterdam

Cliëntenraden zijn er genoeg in Rotterdam. Ook voor de GGz (geestelijke gezondheidszorg). Jongeren zijn daar maar schaars in vertegenwoordigd. Het zwaartepunt ligt bij de oudere dames en heren met veel vrije tijd. Jongeren hebben ook hun eigen belangen en problemen om over te praten. En hebben hun eigen taal.

Liever dan met de doorgewinterde vergaderdijgers met hun ambtenarenjargon van gedachten te wisselen organiseren ze daarom hun eigen platform. Space4U heet dat. De gemeente Rotterdam financieert het. Bij Zorgbelang Zuid Holland, afdeling Basisberaad is Ellard Brandenburg aangetrokken om dit platform mee vorm te geven. In het vorige nummer van Denkraam gaf hij al een korte toelichting op de plaats van het platform Space4U bij het Basisberaad. Nu willen we daar meer over vertellen.

Ellard is in november 2010 begonnen met de opzet van het platform op basis van een projectplan dat Jenny de Jeu van de Stichting Zwerfjongeren Nederland voor het Basisberaad had gemaakt (zie het interview met Jenny in Denkraam nummer 40 met als titel "Hart voor Jongeren" op de website www.denkraam.info). In de zomer voor het faillissement was er al een aanzet gegeven die nu weer energiek is opgepakt. Er was een plan van aanpak voor maatschappelijke opvang versie MO1 voor daklozen en thuislozen. In dit eerste plan waren de jongeren nog helemaal niet genoemd maar in het tweede plan van aanpak MO2 kwamen zij duidelijk als een aparte categorie van daklozen in beeld die niet op de grote hoop bij de anderen gegooid kunnen worden. Voor een goede aanpak van de maatschappelijke ondersteuning van deze groep werd dan ook een eigen inspraak vanuit de doelgroep noodzakelijk. Platform Space4U zou dat worden. Een jongerenpanel dat door de beleidsmakers van de gemeente geraadpleegd kan worden hoe

de jongeren over de beleidsplannen denken maar dat ook zelfstandig kan rapporteren over wat zij vinden dat er met hen moet gebeuren zodat het panel actief inspraak heeft in het beleid. In november kreeg Ellard steun van Raymond van Dijk die een constante factor vormde bij faillissement en verhuizing en de onderbreking die dat betekende voor het opstarten van het platform. Raymond was meermalen bij het overleg betrokken en werkte samen met het nationale platform "United Voices" dat toen al Amsterdam Utrecht en Den Haag omvatte en nu ook voet aan de grond heeft in Groningen, Leeuwarden en Maastricht. Verder werkte hij met Aziza Oumoussi van PAJA in Amsterdam en Jenny de Jeu die hij beiden interviewde. In het jaar dat Rotterdam Jongerenhoofdstad van Europa was kwamen zij ook met Prinses Maxima naar "Your Space" in het Hilton hier voor de "Altijd Onderweg Prijs" voor het beste project van en voor dakloze jongeren. Zie hiervoor de website www.szn.nl en www.altijdonderwegprijs.nl. Ook op de website www.ggzplaza.nl van dinsdag 6 april 2010 staat een verslag van deze prijsuitreiking waar notabene een website de hoofdprijs heeft gewonnen. Hoewel in Amsterdam al eerder veel voor de zwerfjongeren is geregeld loopt Rotterdam mede door al deze contacten gelijk op en is het wachten nu alleen nog op de geschikte kandidaten voor het platform en overeenstemming hoe dat te structureren. Ellard heeft een algemeen plan van aanpak gemaakt en is na een recreatief verblijf down under in Australië nu volop met de uitvoering bezig.

Er zijn contacten gelegd met veel organisaties: Centraal Onthaal Jongeren, Centrum voor Dienstverlening, Jongeren Informatie Platform, Maaszicht, Pameijer, Corridor, Timon, Leger des Heils en Bouman, om er een paar te noemen. Allemaal organisaties die op de een of andere manier met jongerenopvang te doen hebben. Het platform werd er gepresenteerd en er werden afspraken gemaakt dat de organisatie ook actief panelleden zou gaan en blijven werven. Probleem is namelijk dat er bij jongeren altijd een sterk verloop is van de deelname en er dus steeds weer nieuwe kandidaten gemotiveerd moeten worden om aan het jongerenpanel mee te doen. De bedoeling is dat er bij elke instelling een persoon komt die verantwoordelijk is om de cliëntenparticipatie op de kaart te zetten en daar aandacht aan blijft geven. Het panel krijgt een maximum van 12 deelnemers. Het gaat om zwerfjongeren tussen de 16 en 23 jaar die problemen

[profiel]

hebben op school of op het werk, in het gezin met hun ouders of bij vrijetijdsbesteding. Vaak zijn zij door psychische problemen en onverantwoord gedrag risico's gaan nemen die hen in moeilijkheden hebben gebracht. Door hen een kamer te geven en ook een persoonlijke begeleiding zijn zij beter in staat die risico's te vermijden. Ook kunnen zij dan hun opleiding of stage afronden of werk aannemen en uiteindelijk weer zelfstandig gaan wonen.

Het panel wordt gehuisvest en ondersteund door de afdeling Basisberaad en gefinancierd vanuit de gemeente Rotterdam. Ellard benadrukt dat het platform een integraal onderdeel uitmaakt van het Basisberaad. Hij hoopt dat de jongeren net als hij ook in de kring van medewerkers en vrijwilligers worden opgenomen en er zo een vruchtbare samenwerking zal ontstaan. Voor het Basisberaad betekent dat ook een creatieve impuls vanuit de nieuwe generatie. Dat bleek wel uit het feit dat wij tijdens dit interview integraal gefilmd werden door Renato, een jongerenwerker die nu als vrijwilliger aan de Week voor de Psychiatrie meedoet. De jongerencultuur en de nieuwe media worden onderdeel van wat er hier gebeurt en we zullen ze hard nodig hebben om de transitie in de gezondheidszorg mee te maken.

Als het panel eenmaal draait zal het 12 maal per jaar bijeenkomen samen met de beleidsmakers aan wie zij inspraak en feedback zullen leveren. Dat vraagt ook om 12 bijeenkomsten onder elkaar om het overleg met de gemeente voor te bereiden. Daaraan vooraf gaat een startfase met interne en externe training van de panelleden. Het gaat dan om inter-

view- en gesprekstraining, en het verstaan van de ambtenarentaal van je gesprekspartners. Ook de kwaliteiten van elk panellid komen daarbij in beeld. Verder een gezamenlijke inventarisatie van de punten waar de aandacht van het panel op gericht zal zijn. Wat is voor de jongeren van belang om met die ambtenaren te bespreken. En wat vindt de gemeente belangrijk om aan de jongeren voor te leggen om er advies over te vragen en wat voor een soort feedback verwachten zij. Bij deze training zal het project "Cliënten trainen hulpverleners" van het Basisberaad meewerken. Ook de scholing van PAJA uit Amsterdam zal daar op termijn wellicht bij horen. PAJA, de Participatie Audit Jongeren Amsterdam is een platform waarin jongeren hun eigen woonvoorzieningen controleren en keuren op kwaliteit. Verder zal Ellard professor Judith Wolff benaderen. Zij is hoogleraar maatschappelijke zorg aan de universiteit in Nijmegen. Zij onderzoekt sociale uitsluiting en dakloosheid en hoe sociaal kwetsbare mensen effectief geholpen kunnen worden. Ook naar de omvang van dakloosheid en de aantallen zwerfjongeren heeft zij onderzoek gedaan. Haar onderzoekscentrum maatschappelijke zorg vormt een bron van kennis voor de training van de panelleden. Ook het landelijk platform "United Voices" kan aan de training bijdragen en het panel ook verder ondersteunen. Ieder panellid krijgt een trainingscertificaat als die fase wordt afgesloten. Jongeren die afscheid nemen als lid van het panel krijgen bij hun vertrek een getuigschrift mee.

Jan W Bijl

Vaart in de crisiskaart

Crisiskaart komt uit het dal

Goed nieuws voor crisiskaarthouders in Rijnmond: de crisiskaartconsulent komt terug. Voor acht uur in de week weliswaar, maar dat is genoeg om mensen die al een crisiskaart hebben, te blijven helpen met updates van hun gegevens.

Nieuwe mensen die een crisiskaart nodig hebben, kunnen echter niet terecht bij de consulent: daarvoor ontbreekt helaas de nodige tijd. "Heel ernstig", vindt Renée Smulders het "dat andere cliënten in Rijnmond voorlopig geen crisiskaart kunnen krijgen." Smulders is projectleider van het Landelijk Crisiskaart Informatie- en Ondersteuningspunt (LCIO) bij de landelijke patiëntenorganisatie VOICE. "Ik ken het project ook heel goed. Rotterdam was altijd heel

trots op zijn crisiskaart, er zijn professioneel veel kaarten gemaakt. Naar mijn idee was het altijd een van de parade-paardjes van de cliëntenbeweging in Rotterdam." Ook heeft haar stichting geprobeerd financiering los te krijgen bij de gemeente Rotterdam en ggz-aanbieders. "Maar helaas zonder resultaat. Nu zijn we bezig om met Zorgverzekeraars Nederland te kijken of we de crisiskaart onder de verzekerde zorg kunnen krijgen. Dan zou er geen probleem meer zijn, maar dat is een lange weg, misschien wel drie jaar. Op de korte termijn is de financiering door het land heen heel verschillend."

"Eigenlijk is het onbegrijpelijk: de crisiskaart is niet duur. Naar mijn idee werkt hij ook kostenbesparend: mensen hoeven minder snel worden opgenomen. Ik ken Brits onderzoek waaruit blijkt dat mensen inderdaad minder vaak worden opgenomen en het leidt tot een kostenbesparing. In Nederland zijn we nog bezig met onderzoek op dat terrein. In elk geval is al wel duidelijk dat de kwaliteit van het crisisplan hoger ligt als een crisiskaartconsulent het opmaakt in plaats van de eigen behandelaar. De overige resultaten zullen we tijdens een congres op 2 november naar buiten brengen."

Jesse Budding

Deze crisiskaart geef ik u omdat ik in een psychische crisis verkeer! Als u het kaartje openvouwt, kunt u lezen wat er gebeuren moet.

De gegevens, wensen en afspraken kunnen niet eénzijdig worden veranderd. Deze kaart is onlosmakelijk verbonden met een crisisplan dat dient te worden geraadpleegd via:

Crisiscentrum Rotterdam
Telefoon 010 - 478 39 44

Indien opname nodig is:

Bij voorkeur opname in
Delta PC
De Blaak
Albrandswaardbedijk 74,
3172 AA Poortugaal
tel. 010 - 503 13 13
Ik wil gebruik kunnen maken van de
SEH*

In geval van een psychische crisis s.v.p.
direct contact opnemen met deze
contactpersoon:

Ankie Boom (zus)
Vierstraat 5,
2393 RT Rotterdam
tel. 06 - 34343434

Taken contactpersoon:

- Checken of woning goed is afgesloten, want dat vergeet ik soms als ik verward ben
- Alleen vrijwilligerswerk
- Zorgdragen dat mijn uitkering geen gevaar loopt tijdens opname
- Post en kassierplanten verzorgen

Dit is een verboden crisiskaart
De tekst is veranderd!

Zo werkt het!

Meedoen in arbeid en onderwijs

Onder deze titel werd op woensdag 15 december 2010 in de jaarbeurs in Utrecht het vierde rehabilitatiecongres gehouden, georganiseerd door kenniscentrum Phrenos (ontstaan uit een fusie van de Schizofreniestichting en het kenniscentrum voor Rehabilitatie).

Het was Cees Witsenburg die me op een bijeenkomst bij Bavo Europoort vroeg 'ga jij nog naar het rehabilitatiecongres?' Ik had nog geen plannen, maar na even googelen en melden op de redactie bleek er, in een laat stadium, nog wat te regelen. Dat betekende vroeg op, in het ochtendgloren naar het station fietsen, en zorgen dat ik op tijd in de trein zat. Dat lukte.

Ik was deze keer zelfs ruim op tijd, zodat ik na de registratie en ontvangst, voorzien van naambadge, en de uitgereikte draagtas met pen, notitieblok en documentatiefolders op mijn gemak met enkele koppen koffie, een brownie en een muffin wakker kon worden, en kon wennen aan de snel aanzwellende mensenmassa. (Ik moest nog wel even op zoek naar een servetje, want het is lastig schrijven met kleverige vingers)

Op dit congres staan werken en leren voor mensen met ernstige psychische aandoeningen centraal in de plenaire lezingen. In twee rondes met elk veertien deelsessies en een parallelsymposium zijn daarnaast de resultaten te zien van rehabilitatieprojecten uit het hele land.

Dagvoorzitter Hans Spigt (bestuurslid van Kenniscentrum CrossOver en voormalig wethouder in Dordrecht) opende het symposium in een goedgevulde grote zaal met een korte inleiding. Hij had voor deze gelegenheid een petje op van de groenvoorzienig van Central Park, New York. Vervolgens kregen we een korte film van

vijf minuten te zien, waarin René Peters vertelde over de impact van schizofrenie op zijn functioneren. Hij heeft vanaf zijn eenentwintigste schizofrenie en de ziekte en de medicatie beïnvloeden zijn lerend vermogen en zijn concentratie. Werk als magazijnbediende heeft hij na een half jaar moeten opgeven, en hij werkt nu als postbode. Later vertelt Ellen Otto dat het nu goed gaat met hem, hij heeft een baan in een magazijn en heeft een studie Engels opgepakt en afgerond (en doet op dit moment kerstinkopen in Londen).

Voordat Harry Michon (senior wetenschappelijk medewerker aan het Trimbos instituut) aan zijn betoog begint, onderwerpt hij het publiek aan een korte tweekeuzekwis om onze parate kennis te testen. Na vijf vragen zijn er nog twee mensen over die ze alle vijf goed beantwoord hebben. In sneltreinvaart, en met een overvloedige powerpointpresentatie loodst hij ons vervolgens door zijn betoog: 'Het Echte Werk: over effectieve arbeidsbegeleiding'. Van de mensen met langdurige psychische beperkingen met een arbeidsonderbreking (een gat in hun c.v.) is minder dan 10% aan het werk voor meer dan 12 uur per week. Dat is ruim twee keer zo laag als de vergelijkbare groep met langdurige lichamelijke klachten. Dat is een probleem, want werk komt tegemoet aan de behoefte van mensen aan sociale contacten en inkomen, het helpt het herstel, en het hebben van werk

Parel

Ik vond vandaag
een schelp
met een parel
Ik pakte hem
voorzichtig
sloot hem in mijn hand
Ik dacht gelijk
aan jou
En legde hem
Op jouw lievelingsplek
Vlakbij het bos
In de stilte
iets wat jij verdiende
Nooit kreeg
maar nu hebt gevonden
Jij bent voor mij een parel
en zit in mijn hart

Carolien Boersma

[gedicht]

een teken van herstel. Arbeidsrehabilitatie biedt steun bij het kiezen, verkrijgen en behouden van werk. Bestaande modellen werken stapsgewijs, met een brede doelstelling, en oefenen in een beschermde omgeving. Nieuwe modellen werken doelgericht, een betaalde baan is het doel, eerst plaatsen, en dan trainen, en arbeidsbegeleiding en GGz zitten in een team. In Nederland zijn er vele modellen, waaronder IPS (Individuele Plaatsing en Steun. Een uit de V.S. afkomstige methode- Individual Placement and Support). Naar de effectiviteit van IPS in Nederland wordt (van september 2005 tot december 2010) onderzoek gedaan met een gerandomiseerde gecontroleerde effectstudie bij vier GGz instellingen onder cliënten met een wens tot betaald werk. ("100% wetenschap", aldus Harry, een sneer naar Jules Tielens en Maurits Verster, van wie net een boek over bemoeizorg verschenen is met de kreet '0% wetenschap' op de cover). De groep van 151 respondenten (gemiddeld 35 jaar oud, 74% man, 82% ongehuwd, 58% met diagnose schizofrenie / psychose, 80% met medicatie in afgelopen half jaar, 75% ooit opgenomen) werd via loting verdeeld over IPS en reguliere arbeidsrehabilitatie en de resultaten werden na 6, 18 en 30 maanden met elkaar vergeleken. De tussenstand na 18 maanden (het onderzoek is nog niet afgerond) laat zien dat in de IPS groep meer mensen regulier betaald werk hebben dan in de controlegroep (39% tegenover 19%). Ze hebben ook meer dagen gewerkt. IPS goed implementeren blijkt lastig. IPS is geen haarlemmerolie, het werkt niet voor iedereen, en het is schatplichtig aan andere benaderingen, zoals de IRB (Individuele Rehabilitatie Benadering), maar het heeft wel aantoonbaar resultaat, niet alleen in de V.S., maar nu ook in Nederland. Hij pleit dan ook voor vergroting van het effect van IPS door het modelgetrouw toe te passen en de methode in te passen in FACT teams (Functioneel Assertive Community Treatment: Bemoeizorg), en (natuurlijk, hij is onderzoeker) voor meer onderzoek naar alle aspecten

van de implementatie ervan. Het volgende onderdeel is een duaal betoog: 'Aan werk helpen, helpt dat?', door Ellen Otto (teamleider IPS bij WNK (Werkvoorzieningschap Noord Kennemerland)- integratie in samenwerking met GGz Noord – Holland Noord) en een van haar cliënten: Edo Edens. Edo vertelt zijn verhaal en Ellen vult het aan en licht het toe. Edo is 41 jaar, en werkzaam als ervaringsdeskundige in een ACT team. Hij heeft gewerkt via uitzendbureaus en voor zichzelf in grootmetaal en in de gas- en olie industrie, een mannencultuur met veel stress en agressie, waarvoor hij in het weekend compensatie zocht, stappen met drank en cannabis, en later cocaïne. Na twee jaar viel hij uit en kwam hij bij de Brijder in Alkmaar in deeltijdtherapie. Hier kon hij de puzzelstukjes verbinden en kreeg hij handvaten, maar drie weken na de therapie kreeg hij een terugval. Hij raakte huis, familie en vrienden kwijt, maar hij bleef werken, totdat ook dat niet meer ging. Terug naar de Brijder, nu als langdurig zorgafhankelijke. Hij kreeg een bewindvoerder en na vijf jaar had hij zijn leven weer onder controle, met een relaxte werkplek. Een conflict met een jongere collega leidde tot een geplande terugval in gebruik. Hij ging offshore werken in Noorwegen, als voorman. Negen weken, zes dagen per week, twaalf uur per dag. Leven in de luchtbel van een werkkamp. Druk van twee kanten, en veel stress leidde tot een psychose (achterdocht en wanen). Later zat hij thuis, ontslagen, 15 duizend euro rijker. Hij nam het risico op een terugval en ging naar Zweden als werkman. Na vier dagen heeft hij opgezegd, en kwam de klap van de psychose. Op de veerboot, met veel drank, kwam de paranoia. Weer thuis heeft hij contact opgenomen met zijn begeleider van de Brijder via de huisarts kwam hij bij de GGz. En kreeg hij Zyprexa en Haldol. Zijn wereld was ingestort, zijn leven was over. Hij bleef thuis, kwam de deur niet meer uit en sliep twintig uur op een dag. Dat was het keerpunt. De psychiater vond opname niet nodig en hij

kwam bij de acute dagbehandeling van de Brijder in Alkmaar. Er was een hardloopwedstrijd over tien kilometer, en met dertien kilo overgewicht door de Zyprexa heeft hij meegelopen. Op advies van de psychiater ging hij een IPS traject in. Weer terug op de arbeidsmarkt, maar hoe? Niet in de techniek, een vacature als conciërge bij de offshore stond hem tegen. Zijn trajectbegeleider stuurde hem een bombardement aan vacatures. Een ervan, ervaringsdeskundige bij een FACT team, stond hem wel aan, omdat hij altijd een goed contact had met medecliënten. Hij heeft een brief geschreven en werd uitgenodigd voor een gesprek. Even heeft hij nog een terugval gehad in paranoia, toen zijn begeleider overgeplaatst werd en hij moest wennen aan een nieuwe begeleider. Maar hij kreeg een jaarcontract voor 16 uur, dat net verlengd en uitgebreid is naar 24 uur. "Ik kan nu gewoon mezelf zijn" zegt hij. Ellen geeft de kenmerken van IPS: "bij IPS staat de voorkeur van de cliënt centraal, niemand wordt uitgesloten". Ze geeft het voorbeeld van Sjoerd, die piloot wilde worden. Hij is op Schiphol gaan kijken, en het werd hem duidelijk dat dat er niet in zat, maar hij voelde zich wel thuis op de luchthaven. Hij werkt er nu als schoonmaker, voor 24 uur. "Eerst plaatsen, dan trainen, in regulier betaald werk, en ondersteuning bieden bij zaken rondom de uitkering. Hiervoor moet er samengewerkt worden met het UWV en de gemeente. Er is een doorlopende inschatting van de arbeidsmogelijkheden van de cliënt, En langdurige ondersteuning door de IPS begeleider. De IPS trajectbegeleider is onderdeel van het multidisciplinaire GGz systeem. De arbeidsmogelijkheden zijn heel divers. Het werkt niet voor iedereen, maar wie wil mag het altijd proberen". Edo: "Ik ben weer aan het werk, maar nu begint het pas, dan is jobcoaching van belang. Ik was altijd prestatiegericht bezig en moet nu leren achterover te zitten en te vertrouwen op mezelf. Het werk heeft me zelfverzekerdheid opgeleverd. Maar de vacature eis was HBO niveau, en daar heb ik nog scholing voor nodig". Uit het publiek komen enkele vragen: "Heb je advies voor hulpverleners hoe

met jou om te gaan?” “Als je heel psychotisch bent, vertrouw je eigenlijk niemand. En je moet heel goed opletten als een cliënt iets wil”. “Mag een hulpverlener ook streng zijn?” “Ja! Vaak wordt er te gevoelig gedaan Ik ben zelf als ervaringswerker heel direct”

Het advies van Ellen: “Start met goede IPS begeleiders die uit de commerciële hoek komen. Kijk kritisch wat je in huis hebt en maak de keuze voor IPS.”

In de pauze heb ik de tijd om de informatiemarkt te bekijken, er is onder andere een jaloers makende kraam van onze collega's van Foolcolor uit Groningen, met zelf gemaakte dvd's en een fotostudio waar je je portret kan laten maken, en er is een kunsttentoonstelling met werk van Dave Stamm, een 27 jarige autodidactische kunstenaar uit Hendrik Ido Ambacht die op zijn achttiende een psychose kreeg, en in de jaren erna zijn kunstenaarschap ontwikkeld heeft. Mooie kleurige houtsculpturen. Hij is de ontwerper van de Douglas Bennett Award 2010, die aan het slot van het congres zal worden uitgereikt. Boven-

dien kom ik enkele oude bekenden tegen. Te veel te zien en horen, te weinig tijd, zodat ik pas weer de grote zaal in kom als het volgende vertoog al is begonnen. Ik beland hoog in de voliere (achterin de zaal), waar de powerpoint presentatie nog maar net leesbaar is. De spreker, René Paas (voorzitter van Divosa, vereniging van managers van sociale diensten) blijkt een rasverteller, die zijn toch wel sombere boodschap nuchter en met veel vaart en humor vertelt.

'Arbeidsparticipatie en reïntegratie ontwikkelingen' is de titel van zijn lezing. Hij schetst de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in de economie. Er zijn twee problemen, het eerste: Doordat er minder geboorten zijn dan in de babyboom jaren en mensen langer leven zijn er straks meer ouderen en minder jongeren. Iedereen is nodig op de arbeidsmarkt en straks is het de werknemer die kan zeggen: 'voor jou tien anderen' Het tweede: De financiële crisis van september 2008: geen monopolygeld, maar reële economie. Er is veel geld in het financiële stelsel gepompt, en dat moet terugver-

diend worden door bezuinigingen op de uitgaven. Door het aantal uitkeringen, anderhalf miljoen (bijstand, werkloos, en arbeidsgehandicapt) terug te dringen. Is dat goed nieuws voor onze klanten?. (Een op de twaalf in de bijstand vindt werk, 20% heeft psychische belemmeringen, 53% heeft ontheffing van de arbeidsplicht) Nee, want zij zijn mensen die niet in staat zijn om hun loon voor hun baas terug te verdienen, ze kosten meer dan ze hun bazen opleveren. Afspreken dus dat we elkaar met rust laten? Nee, want werk is vaak de beste sociale voorziening, de beste therapie. Het gaat niet om je beperkingen, maar om je vermogen om te verdienen. Schep daarom mogelijkheden om te werken naar vermogen, door de uitkeringen eenvoudiger te maken (één nieuwe regeling), door de uitkering een aanvulling op zelfverdiend loon te maken. Je schept meer kansen voor meer mensen, meer resultaat voor hetzelfde belastinggeld. Er zijn 90.000 GGz patiënten zonder werk, en effectieve ondersteuning bestaat: IPS. De knelpunten: dezelfde als altijd: het kost geld, het duurt lang (langer dan de

[gezocht]

Denkraam is een onafhankelijk tijdschrift in de regio Rijnmond voor en door cliënten uit de geestelijke gezondheidszorg, maatschappelijke opvang en verslavingszorg. En voor de kring daaromheen: partners, familie, vrienden, hulpverleners en andere belangstellenden.

Het blad is uiteraard geschreven vanuit cliëntenperspectief. Als ervaringsdeskundigen schrijven we over onze ervaringen met de hulpverlening. Daarnaast besteden we aandacht aan bijeenkomsten en thema's zoals herstel, vermaatschappelijking van zorg en cliëntenparticipatie. Gemiddeld eens per twee maanden komt er een Denkraam uit in een oplage van 2800 exemplaren.

We zijn op zoek naar mensen die graag schrijven

Taken:

- onderwerpen bedenken
- interviews afnemen
- bijeenkomsten bezoeken
- artikelen schrijven

We zoeken mensen:

- met een achtergrond in de maatschappelijke opvang of verslavingszorg
- die goed Nederlands kunnen
- die nieuwsgierig zijn
- die het leuk vinden om in een team te werken

We betalen een passende onkosten- en vrijwilligersvergoeding. De redactie van Denkraam vergadert elke vrijdagochtend van 10 tot 12 uur. Denkraam wordt ondersteund door Zorgbelang Zuid-Holland afdeling Basisberaad.

Meer informatie over Denkraam

vind je op www.denkraam.info.

Belangstelling?

Stuur een reactie naar de redactie van Denkraam, Westblaak 5a, 3012 KC Rotterdam. Of neem contact op met Jesse Budding, tel. 010 750 21 23 of e-mail j.budding@denkraam.info.

Werkt uw man bij de Wegenwacht?

Auto's zijn over het algemeen handige dingen in het leven van de dakloze verslaafde. Er zit van alles aan en in wat geld waard is en je kunt ze zelfs stelen om (Nb jaren 80) naar de Zeedijk in Amsterdam te rijden. Een auto is ook erg nuttig als nachtopvang, met name als de rechtmatige eigenaar hem even niet nodig heeft.

Als je er in wil rijden of slapen is het prettig als je de ruiten heel laat. Om toch de deur te kunnen openen heb je alleen wel een beetje gereedschap nodig. Aan een stel fietsspaken op een relaxed moment een weerhaakje vijlen is wel haast een therapeutische bezigheid. Die in de deur verdwijnende knopjes van een Mercedes of BMW haak je daar via het raam in een fractie van een seconde mee omhoog. Wel op verschillende plekken in de stad zo'n spaak en een houten kegje verstoppen want de plaatselijke hermandad in de al eerder genoemde Chevy neemt zulk handig gereedschap graag in beslag. Voor andere populaire auto's die in de tachtiger jaren beschikbaar waren zoals een VW Golf of een Opeltje volstaat echter een handige beweging met een metalen strip van zo'n 60 cm. Schuif hem langs het raam, klik, open de deur en instappen.

Jaren later en een therapeutische ervaring van dik twee jaar rijker bevond ik mij met mijn nieuw verworven gezin elk jaar gemiddeld drie weken met een Alpenkreuzer in den vreemde, meestal werd het Frankrijk of Italië. Kamperen is daar vanwege het weer geen kramperen. Een geweldige bonus van kamperen is dat iedereen alles van elkaar kan zien, horen en meemaken. Voor elk nieuw gezin dat aankwam werden door met name de Engelse kampeerders weddenschappen gestart over hoe lang het zou duren voor de huwelijks crisis uitbrak. Je ziet de kampeerders die zo'n crisis net hebben overleefd genietend hun stoel draaien om vooral niks te hoeven missen van andermans wanhoop en ellende. En ja, ook ik maak me daar schuldig aan.

Zo eens in de paar jaar doe ik een interventie. Het gaat meestal als volgt, de tent staat nog flapperend in de wind, de kinderen houden de stokken dreinend vast, vader geeft mopperend instructies om iets uit de auto te pakken en moeder, alles reddend en regelend, doet dat met liefde...en laat de deur in het slot vallen met de sleutels er in. De vrouw meegenomen reservesleutel zit in haar tas en deze bevindt zich voor de veiligheid ook in de nu hermetisch afgesloten voiture. Op het moment dat man lief met de tenthamer en met rood aangelopen gezicht de ruit in wil slaan kom ik in actie. Al hohoho roepend trek ik dan een sprintje - mijn tienerzoon verzucht dat het weer eens zo ver is en verstopt zich in zijn tentje - en ik probeer de man vlak voor de fatale klap met de hamer duidelijk te maken dat ik de auto wel even open maak. Ongeloof en hoop wint het bij het slachtoffer zichtbaar van woede en ik bied aan om de nummerplaat even van de auto te schroeven. Op Britse auto's zit zo'n dikke van plastic en daar gaat het niet mee, in dat geval schroef ik mijn eigen plaat er maar af, doe schuif en klik en maak het portier open. De hele familie kijkt mij dan meestal verbijsterd aan vergezeld van een aantal hulpvaardige mede kampeerders die te laat zijn met hun adviezen. Het leukst is het om dan nonchalant weg te lopen om rustig de nummerplaat weer op je eigen auto te schroeven. Het levert in ieder geval altijd gratis drank op en ik laat het aan mevrouw Bukshag om aan de wat oudere burens antwoord te geven op de vraag of ik bij de Wegenwacht werk.

Tot mijn verdriet lukt het met de tegenwoordige auto's niet meer en heb ik al jaren niet meer kunnen oefenen. Toen ik een paar maanden geleden de motor van mijn toch heel degelijke en jonge japper opblies, kreeg ik van een vriend een Golfje uit '88. Zo een met 4 koplampen en natuurlijk in de kleur wit. Over een dik jaar is hij voor onze puberzoon en hem kennende mag ik dan weer regelmatig stoer doen met een nummerplaat. Heerlijk!

Valerius Bukshag

politieke horizon van vier jaar), de problemen zijn nooit simpel maar altijd probleemkluwens, en de bestaande cultuur en gewoonten laten zich niet makkelijk veranderen. Maar: (wandtegeltje in de powerpointpresentatie) 'als je denkt dat werk slecht is, probeer armoede en isolement!' Dus: GGz, gemeenten en uitkeringsinstanties, ga bij elkaar op de koffie en leg de gereedschapskisten naast elkaar.

Hierna was het tijd voor een eerste ronde met workshops. Er was een ruime keuze uit 14 workshops en een parallelsymposium, en omdat de organisatie me vrij had gelaten in de keuze en ze me allemaal wel interessant leken, besloot ik om het mezelf makkelijk te maken en mee te lopen met Marja Griffioen (ex - Basisberaad), die ik bij het verlaten van de grote zaal tegen kwam. En zo kwam ik terecht bij de workshop 'Het 'zwarte gat' in functioneringsgericht perspectief', gegeven door Paul Andreoli (GZ psycholoog bij Innosearch Development Support BV, Echten) en Benno Wiegers (SPV bij GGz Friesland, Leeuwarden) Ook hier een powerpointpresentatie, zij het in een kleinere ruimte (formaat klaslokaal). Het is een herstelgerichte benadering voor ouderen die klachten krijgen als gevolg van wegvallende sociale rollen. Het zich handhaven en het eigen welbevinden bewaken is een natuurlijke prioriteit, iedereen heeft hierin een natuurlijk leerproces, wat leidt tot een karakteristiek en persoonlijk 'doen en laten': persoonlijk succesvol functioneren.

Hierdoor voelt men zich veilig. 'Erbij horen', 'van betekenis zijn' en 'gezien worden', en daar heb je anderen bij nodig, zijn nodig voor je welbevinden. Als de vertrouwde mogelijkheden voor participatie wegvallen, kan je vastlopen in je karakteristieke leefwijze. (Voorbeeld: Een man die altijd in zijn tuin bezig was, omdat zijn vrouw van de bloemen uit de tuin mooie bloemstukken voor in huis maakte, verliest na de dood van zijn vrouw alle belangstelling voor de tuin) Het hierdoor ervaren tekort aan veiligheid kan zich uiten in spanning, stress en onbehaaglijkheid, of

erger: angst, paniek en ontregeling. Er ontstaan klachten. Klachten zijn uit nood geboren minimale handhavingsstrategieën: ze beschermen tegen verdere ontregeling maar bieden geen welbevinden. De klachten overstralen het functioneren. Functioneringsgerichte rehabilitatiemethodieken brengen de cliënt weer in contact met, en versterken zijn persoonlijk succesvol functioneren. Door de cliënt te leren kennen in zijn mogelijkheden, persoonlijke aanknopingspunten te zoeken. Door structuur en overzicht te bieden, en te ondersteunen bij het opdoen van ervaringen. Door de cliënt de ruimte te bieden om in eigen stijl en tempo plannen al of niet uit te voeren te stimuleren bij het zoeken naar eigen manieren. Als voorbeeld: Een jong dementerende man die op een school de administratie deed, en nog actief wilde blijven, is nu actief als vrijwilliger bij de kerk. Er zijn geen uitsluitingscriteria, iedereen die wat wil kan meedoen.

Dan is het tijd voor de inwendige mens. Met het aanbod aan belegde broodjes, snacks uit de oven, jus d'orange, melk en fruit is een copieuze lunch samen te stellen. Maar goed dat de beperkte tijd me behoedt voor overeten.

Voor de tweede ronde met workshops kies ik voor 'Wat ik altijd al had willen leren van een Begeleider met ervaringsdeskundigheid (BGE er)'. Door twee docenten: Anja Gouwerok en Marjo Boer, en drie derdejaars studenten van de opleiding Begeleider GGz met ervaringsdeskundigheid aan het ROC Zadkine, Rotterdam: Rob Monster, Esther Bredius en Fred Kuiper.

Dit was een verfrissend anders georganiseerd geheel. Vijf tafels stonden in café opstelling in de zaal, en aan elk van de tafels konden de deelnemers in gesprek met een van de docenten of studenten over een thema. De planning was om elke 10 tot 15 minuten van tafel te wisselen, maar daarvoor waren de gesprekken die ontstonden domweg te interessant. (Net het leven zelf dus: het loopt altijd anders dan je vooraf denkt). Ik heb zelf

[congres]

dan ook slechts aan twee tafels aangezeten, bij docente Anja Gouwerok en student Rob Monster.

Na de theepauze sloeg de vermoeidheid toe, maar de plicht riep: nog één plenaire sessie in de grote zaal te gaan. Er waren nu minder mensen aanwezig, maar de zaal was nog behoorlijk gevuld, al liepen er wel mensen weg die nog op tijd een trein moesten halen. Het slotbetooft: 'Onderwijs volgen werkt' werd

gegeven door Lies Korevaar (lector rehabilitatie aan de Hanzehogeschool Groningen). Op de leeftijd van 17 tot 23 jaar komen psychische problemen voor het eerst tot uiting. Circa 3% van de bevolking. Voor Groningen (175.000 inwoners waarvan 80.000 studenten betekent dat dat zo'n 5000 van hen hulp nodig hebben, en voor 2500 dreigt zonder ondersteuning voortijdige schooluitval. Een diploma is vereist voor een succesvolle carrière. Onder de jeugd in de GGz is veel schoolverzuim en weinig ondersteuning bij terugkeer naar school. De instroom van uitvallers moet bevorderd worden en voortijdig schoolverlaten moet voorkomen worden. Studenten moeten ondersteund worden bij het kiezen, verkrijgen, en behouden van een opleiding. Regelen van aanmelding en financiering, aandacht voor de episodische kanten van de aandoening, en een betere aansluiting met school, stage en werk. Vanaf Januari 2011 worden hogescholen en universiteiten ook beoordeeld op toegankelijkheid en studeerbaarheid voor mensen met een beperking. Op de agenda voor de toekomst staan: effectonderzoek naar implementatie, een goede aansluiting van leren en werken, goede samenwerking tussen GGz en onderwijs, en een betere regeling van de financiering, die nu een wirwar van voorzieningen is. Er is werk aan de onderwijswinkel, en goed onderwijs is het halve werk.

Tot slot was er tijd voor de vijfde uitreiking van de Douglas Bennett award, een tweejaarlijkse prijs, vernoemd naar de in 1997 overleden Engelse psychiater die

veel heeft betekend voor de rehabilitatiebeweging. De award wordt toegekend aan een of meerdere personen of aan een project of praktijk die op een voorbeeldige en inspirerende wijze hebben gewerkt aan het bevorderen van de kwaliteitsverbetering in de behandeling, rehabilitatie en herstelondersteuning aan mensen met ernstige psychische aandoeningen' (citaat uit het juryrapport). Uit negen kandidaten zijn drie nominaties geselecteerd die door de dagvoorzitter op het podium gevraagd worden en kort geïnterviewd worden: Tom van Wel, beleidspsycholoog en onderzoeker bij Altrecht GGz in Utrecht, Debby Kamstra, Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige en IPS trajectbegeleider bij het Vroege Interventie Psychose (VIP) Team van het AMC in Amsterdam, en de uiteindelijke Winnaars: Dirk den Hollander en Jean Pierre Wilken, de grondleggers van het Systematisch Rehabilitatiegericht Handelen (SRH).

Zij zijn daarmee de opvolgers van Detlev Petry (1998), Marlieke de Jonge (2002), het project Onze Buren (uit Dordrecht) (2004), Wilma Boevink en Jos Dröes (2006) en Doortje Kal en Hanneke Hengkens (2008)

De Award is een kunstwerk van Dave Stamm, mooi gefiguurzaagde, in elkaar vervlochten blauw en oranje geverfde vogels (ik hoop maar dat deze omschrijving recht doet aan het kunstwerk). In een reactie zegt Jean Pierre Wilken (Dirk den Hollander was wegens ziekte afwezig) dat dit voelt als een oevreprijs, hij is immers al 25 jaar bezig en een van de grondleggers van de rehabilitatiebeweging in Nederland.

Na afloop is er nog tijd om met een hapje en een drankje na te praten (en te netwerken, voor diegenen die daar nog energie voor hebben). Op het station, in de avondspits, kom ik de man met de hamer tegen en ik moet de drukte ontvluchten om alleen, in de frisse avondlucht, langs de oude gracht en in de straatjes van de Utrechtse binnenstad alle indrukken van deze dag te laten bezinken.

Ernest Smit

Mafketels in Haarlem

Al weer voor de derde keer werd het Madness & Art Festival georganiseerd, dit jaar heel toepasselijk in het Dolhuys, het middeleeuwse gekkenhuis van de stad Haarlem waar nu heel toepasselijk het Museum van de Psychiatrie is gevestigd.

We waren er al eens eerder geweest met de Denkraamredactie, vlak achter het station op het oude bolwerk van de vestingstad in een mooie groene omgeving. Toen werd daar de landelijke Breingeindag georganiseerd in het kader van de week voor de Psychiatrie. Nu was het MAF3; het 3e Kunstfestival voor de "Outsider Art" Dat is kunst gemaakt door kunstenaars die daar niet professioneel voor zijn opgeleid maar kunst maken vanuit hun ziel om uitdrukking te geven aan wat daar leeft. Voor velen is dat ook hun therapie maar het levert vaak bijzondere resultaten op die de aandacht vragen van bewonderaars, verzamelaars en kunstkenner. De stad Rotterdam heeft met 3 galeries voor Outsider Art een bijzondere positie in Nederland

maar in Haarlem kunnen ze er ook wat van. Het Dolhuys besteedt al lang aandacht aan deze bijzondere kunst, heeft ook een ruimte als atelier ingericht en heeft daar ook een kunstverkoop en kunstuitleen gevestigd. Want die outsider kunst is populair. Een beroepskunstenaar moet commercieel denken om een plaats op de kunstmarkt te veroveren en van zijn werk te kunnen leven. Daarom kiezen velen voor een maniertje of een bepaalde stijl om dat die in de wijken van het kunstkopende publiek in de smaak valt en als mevrouw X werk van hun gekocht heeft moet mevrouw Y natuurlijk ook zo'n schilderij hebben om in de salon boven de bank te hangen. En dan moet het werk natuurlijk wel op dat bij mevrouw Y lijken maar net iets mooier zijn. Zo raakt een professioneel kunstenaar al gauw verslaafd aan zijn eigen commerciële stijl en probeert die steeds verder te perfectioneren om een herkenbaar product in de markt te zetten waar kapitaalcrachtige kopers voor zijn.

Wie wel eens de galerie Herenplaats in Rotterdam heeft bezocht of galerie Via Kunst of de helaas niet meer bestaande Galerie Outside Out die weet dat de kunstenaars uit deze wereld geen steriele commerciële producten leveren maar kunst die je raakt. En sommigen van hen, die behalve creatieve drift ook nog talent hebben om met kleur en vorm om

te gaan leveren prachtig werk af waar steeds meer belangstelling voor ontstaat. Was het vroeger de naïeve schilderkunst van boeren uit West-Friesland of Joegoslavië, van natuervolken of van ongeschoolde talenten als grandmother Moses uit de Verenigde Staten, nu zijn het ook ex cliënten uit psychiatrische instellingen die internationaal voor exposities worden gevraagd. En het MAF3 gaf daar als festival ook vorm aan. Op een zaterdag ben ik er geweest om op het festival terrein achter het museum in een grote tent in het park 3 schrijvers te horen die in hun boeken vorm hadden gegeven aan hoe zij hun gekte beleefden. In de presentatie "lunch out of the box" vertelde de West-Friese illustrator en grafisch ontwerper over zijn boek "Isolatie" Hij had last van angststoornissen maar wist die angstvallig voor zichzelf te houden en er aan niemand iets van te laten blijken. Hij studeerde ook cum laude af aan de Design Academie in Eindhoven. In zijn boek met prachtige tekeningen laat hij zien hoe hij na een crisis bij de therapie langzaam weer uit het zwarte angstgat in de werkelijke wereld terecht kwam. Zijn boek wordt nu zelfs gebruikt om andere angsthasen te helpen hun stoornis te overwinnen.

In een talkshow later op de middag vertelden Sam Gerrits en Wouter Kusters iets over hoe zij hun psychose beleefd hadden. Samen schreven ze het boek "Alleen: berichten uit de isoleercel" Aan de hand van het boek vertelde Sam hoe je de waanzin van binnenuit beleeft. En ook de therapie. Sam moest Haldol slikken van de psychiater. Onnavolgbaar hoe Sam nadeed hoe iemand onder invloed van die Haldol strompelend en kwijlend rondloopt. Hij hoeft het gelukkig niet meer te slikken. Als je al half dol bent wordt je van die haldol wel helemaal

[Week van de Psychiatrie]

WuSP

dol. Haloperidol zoals dit middel officieel heet bij de website www.mijnmedicijn.nl waar gebruikers hun ervaringen kunnen delen geeft de nodige bijwerkingen. Voor oudere mensen kunnen die zelfs dodelijk zijn. Die krijgen haldol vaak tegen dementie en agressie. In één bejaardenhuis werd het zelfs voor de zekerheid aan alle bejaarden boven de 70 toegediend en velen gaan daar dood aan. Jongere haldol slikkers worden suf als een zombie, gaan kwijlen als een hond, worden sla-perig en lui, dik en vadsig, kunnen niet meer autorijden maar raken wel hun psychose kwijt. Tel uit je winst.

Op het prachtige station van Haarlem in de klassieke wachtkamer derde klasse zag ik die avond om 7 uur nog de performance Condensed Space van Yen Yitzu, Astrid Marit en Chris Meighan. Deze twee laatste kunstenaars hadden in 2009 bij een fietstocht van Amsterdam naar Hongkong steeds meer communicatie problemen. Dit door het gebrek aan een gemeenschappelijke taal en cultureel referentiekader dat tot steeds meer isolatie en vervreemding leidde. Ook de Taiwanese kunstenaar Yen Yitzu beleefde bij haar vestiging in Amsterdam een nieuwe, onwerkelijke en geheimzinnige realiteit. In hun performance beeldden zij dit proces uit door tijdens de verhalen over de fietstocht de toeschouwers in het midden van de wachtkamer steeds door grote schermen in wisselende groepen af te zonderen zodat je die isolatie ook zelf ging beleven. Om je heen gebeurde van alles dat je wel kon horen maar alleen voor een deel ook kon zien. Een unieke ervaring. Hoe meer masketels in Haarlem hoe meer er te beleven valt!

Jan Bijl
(reacties graag naar bijljanw@hotmail.com)

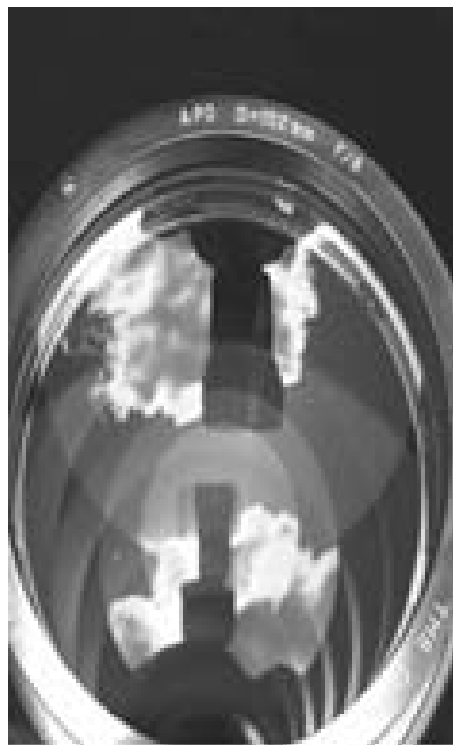
Fotofestival 'Waardevolle zorg'

Fotomakers gezocht!

In de Week van de Psychiatrie organiseert Basisberaad het fotofestival 'Waardevolle zorg'. Een fotofestival voor en door mensen met een achtergrond in de geestelijke gezondheidszorg, maatschappelijke opvang en verslavingszorg. We dagen je uit je eigen foto(s) te maken en in te sturen!

Je eigen foto(s)

Maak een kiekje van een waardevol moment in de zorg, waar jij wat aan hebt gehad. Bedenk een pakkende titel en een overtuigend verhaaltje. En wie weet ben jij de winnaar, van de beste foto van waardevolle zorg 2011. Alles is mogelijk en creativiteit wordt beloond!

Het fotofestival

Het festival vindt plaats op donderdag 31 maart (locatie volgt). De 10 beste foto's worden geëxposeerd tijdens het festival.

Prijzen

Het publiek kiest 10 foto's. Hieruit worden de drie beste gekozen door een vakjury. Voor de drie winnaars zijn er mooie prijzen:

1e prijs: Fotoshoot door een professionele fotograaf

2e prijs: Fotocamera

3e prijs: Digitale fotolijst

De winnende foto's zullen ook worden gepubliceerd in het tijdschrift Denkraam (www.denkraam.info)

Inzenden

Foto's (maximaal 3 per persoon) kunnen gemaïld worden naar fotofestival@hotmail.nl Als dit niet mogelijk is kun je de foto op een CD ROM of SD/CF kaart langsbrengen of opsturen naar het Basisberaad. Stuur naast de foto een titel, een verhaaltje, met je naam, adres en telefoonnummer mee.

Ingezonden foto's kunnen gebruikt worden voor exposities gedurende de Week van de Psychiatrie 2011 en publicatie op de websites www.basisberaad.nl / www.ggzplaza.nl en het tijdschrift Denkraam.

Uiterste inzenddatum: 21 maart 2011

Zorgbelang - afdeling Basisberaad, Westblaak 5a, 3012 KC Rotterdam
Tel: 010 4665962 || www.basisberaad.nl || fotofestival@hotmail.com

WuSP

Voetbal als Medicijn

Op 1 april (serieus!) is het zover: dan vindt tijdens de Week van de Psychiatrie weer het toernooi 'Voetbal als Medicijn' plaats op het Lloyd Multiplein in Rotterdam. Zo'n zestien teams van elk vijf deelnemers zullen elkaar daar bestrijden. Maar de organisatoren gaat het om meer dan een balletje trappen.

"We zien sport als middel om te laten zien dat het goed kan zijn voor de doelgroep", zegt medeorganisator Raymond van Dijk. Maar niet alleen vanwege de gunstige werking van het lichaam op de geest. "We willen ook verschillende groe-

pen in de maatschappij met elkaar in contact brengen: buurtbewoners, (oud-)politici, oud-profvoetballers. Integratie op het veld dus. Geen simpel toernooitje, het is een middel met verschillende uitwerkingen dat de positie van de cliënt moet versterken, sport promoten en de beeldvorming van de doelgroep verbeteren."

Dit toernooi wordt behalve door Raymond georganiseerd door Renato Cruden, Michael Tjon-Sien-Fat, Devi Hilsgen en Maikel Wijngaarde. De teams op dit invitatietoernooi komen uit de instellingen in Rijnmond en op de Zuid-Hollandse Eilanden. Iedere voetballer is welkom: man, vrouw, zonder minimumleeftijd. De vorige editie blijkt al haar vruchten af te werpen: in september wil de afdeling sport en recreatie van de gemeente Rot-

terdam samen met de organisatie een soortgelijk toernooi organiseren. Ook voor het komende toernooi toont hij zich optimistisch: "Als alles gaat als vorig jaar, komen de gastspelers vanzelf. Het zou mooi zijn als de oud-profvoetballers ook als ambassadeur willen optreden." Zo loopt Raymond over van de originele ideeën. "Het verdere doel voor dit jaar is om drie voetbaltoernooien te organiseren in de drie andere grote steden. Die zouden dan door lokale groepen cliënten georganiseerd kunnen worden, eventueel ondersteund door anderen. Wat hier kan, kan op andere plaatsen ten slotte ook!"

Jesse Budding

[Week van de Psychiatrie]

Waardevolle Zorg?!

Week van de Psychiatrie

28 maart t/m 3 april 2011

Week van de Psychiatrie

Van maandag 28 maart t/m zondag 3 april 2011 wordt de Week van de Psychiatrie georganiseerd. De Week van de Psychiatrie is een landelijke manifestatie van cliënten van de geestelijke gezondheidszorg, maatschappelijke opvang en verslavingszorg. In de regio Rijnmond wordt de Week van de Psychiatrie georganiseerd door Zorgbelang Zuid-Holland afdeling Basisberaad in samenwerking met diverse cliëntenraden en organisaties in de regio.

Waardevolle zorg?!

Wat is écht belangrijk in de zorg? Waardevolle zorg gaat uit van de waarde(n) van cliënten, wat zij belangrijk vinden aan de zorg en in hun leven. Hoe beleven zij de zorg?! De mens hoort centraal te staan in de zorg. Maar kan, met de bezuinigingen, goede zorg (nog) worden geleverd? Kortom: wat is waardevolle zorg?

Activiteiten in Rijnmond (onder voorbehoud)

Mandag 28 maart: Breingeindag

De landelijke Breingeindag, dit jaar wederom in Nieuwegein.

Dinsdag 29 maart: Debat en dialoog

Een debat met onder andere politici, met aansluitend workshops en dialoog.

Woensdag 30 maart: Manifestatie

Ergens in Rotterdam zal een actie worden gehouden. Houd onze website in de gaten!

Donderdag 31 maart: Fotofestival

Wat betekent waardevolle zorg voor jou? Leg het vast op de gevoelige plaat en stuur het in! Een vakjury zal de foto's beoordelen. En uiteraard is er ook een publieksprijs. Op donderdag 31 maart worden bij het fotofestival de winnende foto's bekend gemaakt! Meer informatie wordt nog bekend gemaakt

Vrijdag 1 april: Voetbal als medicijn

Het jaarlijkse voetbaltoernooi, nu de derde op rij! Teams, bestaande uit cliënten, politici, bekende Rotterdammers en buurtbewoners spelen tegen elkaar om de begeerde wisseltrofee. Met daarom heen een aantal manifestaties en muziek. Locatie: Lloyd Multiplein - Rotterdam.

Vrijdag 1 april: Slotmanifestatie (aprilgrappennacht)

Aansluitend aan het voetbaltoernooi zal op vrijdag 1 april de feestelijke afsluiting van de Week van de Psychiatrie in Rijnmond plaatsvinden. Met muziek, dans en open podium!

Waardevolle zorg on tour

Ggedurende de week zullen op verschillende locaties door de gehele regio kleine bijeenkomsten plaatsvinden, met film en dialoog. Bij deze bijeenkomsten ook verrassingen met culturele manifestaties!

Contact

Wilt u deelnemen aan deze activiteiten? Of wilt u op de hoogte worden gehouden?

Meer informatie vindt u op de website: www.basisberaad.nl.
mail: weekvandepsychiatrie@zorgbelang-zuidholland.nl tel: 010 4665962

Zorgbelang ZH afdeling Basisberaad || Westblaak 5a || 3012 KC Rotterdam

WuSP

zorg belang
Zuid-Holland
afdeling basisberaad

[programma]

Komt een gek bij het re-integratiebureau...

De Rotterdamse binnenstad wemelt van de uitzendbureaus. Een van die bureaus zet zich in voor voormalige psychiatrische patiënten. Niet voor niets heet het dan ook Gek op Werk. “Laatst zei een intercedent tegen een van onze cliënten: ‘Vertel maar wat je hebt, ik slik zelf ook medicijnen.’”

Een vrouw met kunstacademie, schizofrenie en suikerziekte stapt bij een re-integratiebureau binnen. Het bureau weet de vrouw dolenthousiast te maken met kreten als ‘You can do it!’ Binnen drie maanden heeft ze een baan. Maar drie maanden later staat ze ook weer op straat. “De coaching was slecht”, zegt Ronald Oosterhof, directeur van Gek op Werk.

Hij denkt dat hij en zijn zes collega’s voormalige patiënten beter aanvoelen, aangezien ze allemaal ervaringsdeskundig zijn. “Dat geeft vertrouwen en ontspanning”, zegt hij in zijn kantoor op de Coolsingel. “Mensen voelen zich hier minder vreemd, omdat we ze beter aanvoelen. Onze klanten zijn meestal aardige mensen. Vaak eerder onzeker, maar ze kunnen goed nadenken.”

Oosterhof heeft zelf in de psychiatrie gewerkt. “Rampverhalen hoorde ik van mensen die terugkeerden op de arbeidsmarkt. Mensen van wie je denkt: die heeft toch best kwaliteiten – hoe kan dat nou?” Samen met voormalige patiënten besloot hij er wat aan te doen: ze starten het project Gek op Werk, waarin ze andere voormalige patiënten lieten vertellen wat er allemaal misging.

Face to face

Sinds 2007 is Gek op Werk een re-integratiebureau. Steeds vaker ontdekken mensen het via de chat op de site. Door de vrijblijvendheid van chatten haken mensen echter nog wel eens voortijdig

af, vandaar dat er tegenwoordig een webcam op kantoor hangt. Zit iemand eenmaal in een traject, dan volgen het in kaart brengen van kwaliteiten, sociale situatie en beroepsoriëntatie. Daarna kan de zoektocht naar een betaalde baan en de begeleiding daarin beginnen. In het ene geval alleen via de chat - al dan niet met videocontact -, in het andere geval ook in gesprekken onder vier ogen. Geloven in eenvoudige of spectaculaire oplossingen doet Oosterhof daarbij niet. “De basis van re-integratie blijft ver-

Dankzij maatwerk naar betaalde baan Robin kende vroeger veel problemen op de werkvloer: achterdocht, conflicten met de leidinggevende. Ze gingen dan ook uit elkaar. Geen wonder, Robin heeft het borderlinesyndroom. Na vijf jaar werkloosheid wendde Robin zich op advies van het Riagg tot Gek op Werk. “Ik had het niet altijd makkelijk daar”, aldus Robin. “Soms waren ze begripvol, maar soms ook wel streng. Maar dat maatwerk had ik achteraf gezien gewoon nodig.” Zijn jobcoach raadde hem een werkervaringsplek aan. Tegen zijn zin begon Robin aan de job. “Maar daardoor ben ik wel in mijn huidige baan terechtgekomen”, realiseert hij zich. Tegenwoordig werkt hij als commercieel medewerker bij een technische groothandel in Den Haag.

moed ik altijd hetzelfde. Het is hard werken, veel proberen, leren van de dingen die niet goed gingen, en kunnen relativeren. Laatst las ik in het boek Coach jezelf naar succes dat de eigen balans en bijvoorbeeld het opgeruimd houden van je huis ervoor kunnen zorgen dat die juiste baan naar jou toekomt. Ik moet zeggen dat deze ideeën mij aanspreken en ik ze wel serieus neem, maar voor mij hebben ze nooit gewerkt. Zelf heb ik altijd veel moeten solliciteren, met als voordeel dat ik dat goed kan.”

Van de cliënten stroomden er inmiddels vijftien uit naar betaald werk. Dat wil zeggen: er is werk voor hen gevonden en

de begeleiding is gestopt.

Koudwatervrees

Vijftien cliënten, hoe kan Gek op Werk daarvan leven? De vlot pratende directeur: “Het UWV en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geven ons budgetten voor elke klant van wie het plan van aanpak is goedgekeurd. Soms is de start moeizaam. We hebben wel eens meegemaakt dat iemand tot zes keer toe niet op zijn afspraak verscheen, dat was een levensstijl geworden. Dan gaan we eerst inzetten op het nakomen van afspraken. Daarna is hij vrijwilligerswerk gaan doen en nu heeft hij een betaalde baan als conciërge. Als hij niet komt, kan het gebouw niet open.”

Ondanks de huiver die werkgevers hebben voor mensen met een psychische of psychiatrische achtergrond, weet Oosterhof. “Het is koudwatervrees. Je kunt vaak goed uitleggen dat iemand een dipje heeft. Laatst zei een intercedent tegen een van onze cliënten: ‘Vertel maar wat je hebt, ik slik zelf ook medicijnen.’”

Jesse Budding

Meer informatie: www.gekopwerk.nl.

De naam Robin is vanwege privacyredenen gefingeerd.

Antidepressiva niet langer vergoed bij milde depressie

Sinds 1 januari krijgen mensen met een milde depressie niet langer antidepressiva vergoed. Dat staat in een brief die het Ministerie van VWS eind vorig jaar aan de beroepsgroepen stuurde, aldus Psy.nl.

De huidige overbehandeling met antidepressiva vormt aanleiding om de vergoeding te beperken, zo staat in de brief van het ministerie. "De inzet van antidepressiva is breder dan de plaats die deze geneesmiddelen volgens de registratie en de richtlijnen toegewezen hebben gekregen. Deze overbehandeling leidt tot ondoelmatige zorg." Antidepressiva zullen daarom alleen nog vergoed worden, als ze worden voorgeschreven volgens de richtlijnen van de beroepsgroepen waaronder de psychiaters en de huisartsen.

Zwaardere klachten

Dat betekent dat antidepressiva niet meer worden vergoed bij lichte en matige depressie, zegt woordvoester Lilian Jansen van VWS. "Uiteraard leggen wij niet van bovenaf op wat zwaar en wat licht is. Dat doen de beroepsgroepen zelf. Daar hebben ze goede richtlijnen voor opgesteld, waarin staat wanneer het verantwoord is om deze middelen voor te

schrijven. Dan moet je vooral denken aan de zwaardere klachten. Als er toch antidepressiva worden voorgeschreven bij lichte depressies, dan wordt het niet meer vergoed. Het is aan de beroepsgroep om de verzekeren daar over in te lichten."

Voorschriften ongegrond

De voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie Rutger Jan van der Gaag schreef samen met hoogleraar psychiatrie aan de VU Aartjan Beekman in het juni-nummer van Psy dat het merendeel van de huisartsenvoorschriften voor antidepressiva ongegrond is. "De meeste antidepressiva – negentig procent – schrijven huisartsen voor aan patiënten met een milde depressie. Studies laten echter zien dat de werkzaamheid van antidepressiva afhangt van de ernst van de depressie. Antidepressiva werken nauwelijks bij patiënten met milde klachten."

Eerst praten

Het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) zei vervolgens in het septembernummer van Psy dat de psychiaters altijd zelf hebben gepropageerd om deze middelen royaal voor te schrijven. Tegelijkertijd erkende Lex Goudswaard van het NHG dat de huisartsen zijn meegegaan in de booming business die de antidepressiva werden eind jaren tachtig, begin jaren negentig. "In het licht van de allernieuwste bevindingen over antidepressiva zijn we - en daarmee bedoel ik nadrukkelijk huisartsen én psychiaters - grosso modo te royaal geweest met antidepressiva."

Deze boodschap komt terug in de update van de richtlijn voor huisartsen. "Waar sprake is van een milde of matig ernstige depressie, is een niet-medicamenteuze aanpak de eerste stap. Begin met praten en voeg daar pas medicatie aan toe als het niet helpt. Medicatie reserveer je voor de ernstige gevallen."

Kostenbesparing

Tijdens de presentatie van de begroting van het Ministerie van VWS op Prinsjesdag bleek al dat vanaf dit jaar antidepressiva slechts in beperkte mate mogen worden voorgeschreven. Dit zou een besparing opleveren van twintig miljoen euro.

Bram Peeters

[varia]

Lijsttrekkersdebat Provinciale Verkiezingen 2011

Op donderdag 24 februari 2011 in het WTC van 19.00 uur tot 22.00 uur.

De Provincie Zuid-Holland gaat niet alleen over provinciale bruggen en wegen, maar ook over jeugdzorg, kinderopvang en de Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning, de WMO.

De lijsttrekker van alle politieke partijen worden uitgenodigd. Ook Statenleden en andere bestuurders.

Op 2 maart 2011 bepaalt u hoe de Provinciale Staten eruit komt te zien.

Wij raden u van harte aan hierbij aanwezig te zijn.

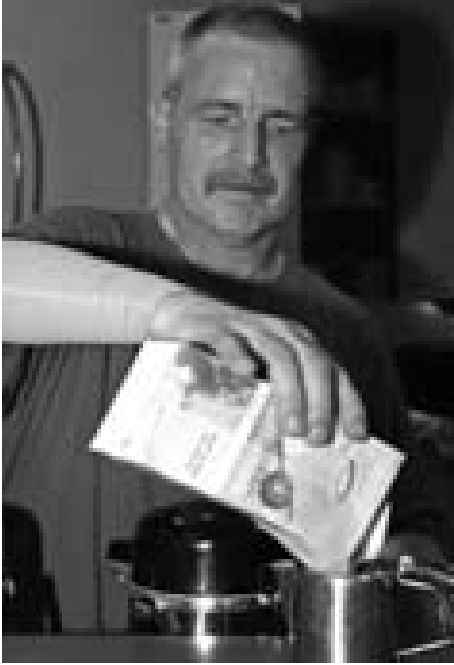
U kunt zich aanmelden via

conferentiers@cmo-stimulans.nl voor woensdag 16 februari 2011.

Aan deelname zijn geen kosten verbonden.

Lekker eten met Niek

Eten is een primaire levensbehoefte. Dit wil zeggen dat een ieder voedsel tot zich moet nemen om in leven te blijven.

Maar dit hoeft natuurlijk niet te betekenen dat eten een saaie taak is die we iedere dag meerdere keren moeten uitvoeren. Vaak is eten ook een culinaire en sociale aangelegenheid. Denk hierbij aan lekker kokkerellen, uit eten gaan en gezellige gesprekken aan tafel. Dat deze laatste omschrijving van eten voor veel lezers misschien niet altijd een realiteit is, kan komen door diverse oorzaken. De meest voor de hand liggende en waarschijnlijk meest voorkomende oorzaak is waarschijnlijk gebrek aan geld. Wie heeft er nou niet af en toe aan het eind van de maand moeite de eindjes aan elkaar te knopen. Dit is dan ook de reden dat er in Denkraam een vaste rubriek komt over locaties waar gratis of voor weinig geld een maaltijd genuttigd kan worden.

De spits wordt afgebeten door het dagactiviteiten centrum (DAC) Het Nieuwe Spoor. Dit is een DAC aan de 1e Pijnackerstraat 100b, midden in het Oude Noorden. Het Nieuwe Spoor wordt grotendeels gerund door vrijwilligers. Er worden diverse activiteiten aangeboden (bezoek de website voor meer informatie www.hetnieuwespoor.nl). Wie het Nieuwe Spoor wil bezoeken of wil deelnemen

aan een activiteit wordt ingeschreven en krijgt dan een bezoekerspas. Iedereen die tot de doelgroep behoort is welkom en er is geen indicatie van het CIZ nodig voor de inschrijving.

Maar dan nu over het eten zelf. Om een geloofwaardig artikel te schrijven over een eetgelegenheid is het natuurlijk het beste om mee te eten. Dit hebben Michiel (de fotograaf) en ik dan ook gedaan. Omdat de geheugenkaart van de digitale camera het begaf en we dus na de eerste keer weer terug moesten, hebben we er zelfs tweemaal gegeten. Maar

Patiëntenbeweging ggz krijgt doodsstek

Het Landelijk Platform GGz (LPGGz) dreigt zoveel van zijn budget kwijt te raken dat de organisatie eind 2011 is gededuceerd. Het kabinet wil een groot deel van de subsidies aan LPGGz korten. Van de achttien fulltime arbeidsplaatsen blijven er dan mogelijk nog maar drie of vier over, aldus Psy.nl.

“Dit kabinet gelooft niet in cliëntenorganisaties. Daarom wil het expliciet korten op de PGO-fondsen. Dit kabinet snijdt de helft weg.” Dat zegt Wim Brunenberg van het Landelijk Platform GGz. Voor patiëntenorganisaties betekent dit dat er komend jaar zo'n twintig miljoen aan subsidies verdwijnt. In de geestelijke gezondheidszorg worden niet alleen het LPGGz, maar ook organisaties zoals Ypsilon, Anoiksis, de Borderline-stichting, Labyrint in perspectief en de Depressievereniging hard geraakt door deze bezuinigingen.

Naast projectsubsidies verliest het LPGGz waarschijnlijk ook nog eens 300.000 euro aan subsidie die was bedoeld voor de opbouw als koepelorganisatie. Brunenberg: “We moeten nu al

mensen de wacht aanzeggen, hun contracten kunnen niet worden verlengd. Natuurlijk hopen we voor volgend jaar op subsidies voor nieuwe projecten, maar die kans is klein. Nu ook de subsidie voor de koepelstructuur wegvalt, blijft er eind 2011 niet veel meer over van het LPGGz, hooguit vier mensen. En misschien moeten we er dan wel helemaal mee stoppen.”

Brunenberg vindt de bezuinigingen die het kabinet doorvoert op de patiëntenorganisaties onbegrijpelijk. “De overheid koos in het nieuwe zorgverzekeringsstelsel juist voor een model waarin drie partijen een gelijke inbreng moesten hebben: de zorgaanbieders, de zorgverzekeraars en de cliënten c.q. familie. Deze laatste groep was de zwakste schakel, en om een meer gelijk speelveld te creëren, werden juist patiëntenorganisaties ondersteund. Maar dit nieuwe kabinet pakt nu deze derde partij stevig aan, zonder daar alternatieven voor te bieden.”

Stef van Delft

er was gelukkig sprake van veel geluk omdat het eten beide keren erg lekker en gezond was. De eerste keer stond er op het menu, rode kool stampot met karbonade met een bijgerecht van diverse groenten en een toetje, mokkavla. De tweede keer was op een donderdag en dan wordt er gekookt door bewoners uit de beschermde woonvorm Oase. Op het menu stond een rijstmaaltijd met een kippenpoot en veel groenten en aardbeienyoghurt als toetje. Mee eten in de avond kost twee euro vijftig, en geloof me dat dat echt een goede prijs is wat je daarvoor krijgt. Ook kan je in de middag lunchen op Het Nieuwe Spoor en dit is gratis.

Per avond eten er tussen de 20 en 30

mensen mee. Er wordt gegeten in een grote kamer (soort woonkamer) waar meerdere tafels in staan. Er is ook een zithoek met TV en een computerhoekje. Er komen hele diverse bezoekers. Er heerst een relaxte huiselijke sfeer waardoor de meeste mensen zich waarschijnlijk wel op hun gemak zullen voelen. Ik kan dan ook van harte aanbevelen mee te eten op DAC Het Nieuwe Spoor. Kijk op de website van DAC Het Nieuwe Spoor voor de tijden waarop meegegeten kan worden. Als u nog een locatie kent waar je goedkoop kunt eten, zou ik dat graag van u horen. U kunt mailen naar redactie@denkraam.info

Niek Huijgen

Interview Fer

Fer was een van de gasten die mee at. Hij heeft naast zijn reguliere baan op een postkamer ook nog twee vrijwillige functies. Hij werkt bij verpleeghuis de provenier en hij werkt ook nog als gastheer bij DAC Het Nieuwe Spoor zelf. Ik interviewde hem over het eten bij Het Nieuwe Spoor.

Hoe vaak eet je mee?

Ik eet elke dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag mee. Soms ook op zaterdag.

Waarom kies je ervoor om mee te eten?

Omdat ik soms de neiging heb niet zo goed voor mijzelf te zorgen. Maar ook om mensen te ontmoeten.

Wat vindt je van het eten?

Het is natuurlijk niet mogelijk om naar alle monden te koken. Maar het eten is eigenlijk gewoon heel goed. Net als de meeste dingen op Het Nieuwe Spoor trouwens, alles is prima verzorgd en er is voor iedereen aandacht.

Wat vindt je van de prijs?

Goed, moet zo blijven.

[recept] Vis curry

Je hebt nodig:

- 1 pond witte vis (Tilapia)
- 2 uien
- Mosterd
- 2 tenen knoflook of knoflookpoeder
- Chilipoeder
- Bakje champignons
- Beetje kerrie
- 2 kleine blikjes kokosmelk
- Zout
- Zonnebloemolie
- Halve eetlepel oestersaus

Doe zout op de vis en smeer de vis in met mosterd. Laat dit even een kwartiertje intrekken.

Snipper de ui en snij de champignons. Verwarm de olie in een (hapjes)pan en bak hierin de ui glazig. Daarna de chilipoeder, kerrie, knoflook poeder en de champignons erbij en een paar minuten alles aan elkaar laten wenen.

Haal de uien en de champignons even uit de pan en bak de vis in de olie die in de pan blijft zitten. Doe daarna de uien de champignons de oestersaus bij de vis plus de twee blikjes kokosmelk.

Laat het inkoken tot het een beetje een dikke saus is geworden.

Dit is heerlijk met aardappelpuree en spinazie. (worteltjes, mag natuurlijk ook – dank, red.)

Eet smakelijk.

Groetjes van José

[Jesse Budding]

Even voorstellen? Mijn naam is Jesse Budding, met mijn lange blonde haar en mijn maten 90-60-90 ben ik erg getapt bij de andere kunne. De resterende tijd vul ik tegenwoordig voor een groot deel op met Denkraam, alwaar ik hoofdredacteur mag spelen. Je moet ten slotte wat als je vanwege een ontbrekend strafblad net uit de PVV-fractie bent gezet.

